

Arbets- och företagsnämnden

Behov av bostäder för sociala ändamål

Förslag till beslut

Arbets- och företagsnämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning

Totalt är bedömningen att det behövs bostäder för 536 personer år 2018, vilket är något lägre än den förra prognosen då behovet bedömdes vara för 556 personer. För åren 2019 och 2020 är bedömningen att det behövs bostäder för 383 respektive 350 personer. Den uppskattade längden på behovet för de olika målgrupperna varierar från sex månader till tre år. Uppdateringen av prognosen föranleder ingen betydande ändring i den behovsbedömning för 2018 som beslutades av nämnden i november 2017 och som ligger till grund för planeringen av bostadsförsörjning för sociala ändamål inom kommunstyrelsen.

Ärendet

I ärendet beskrivs behovet av bostäder för arbets- och företagsnämndens målgrupper i närtid och på längre sikt. Nämndens ansvar och diverse förutsättningar för behovsbedömningen beskrivs i bilaga 1.

Bakgrund

Genomgångsbostäder för nyanlända

Migrationsverket anvisar utifrån bosättningslagen nyanlända hushåll till Nacka kommun utifrån ett fastställt kommunalt. Kommunen har efter erhållen anvisning två månader på sig att matcha det anvisade hushållet i en för familjekonstellationen lämplig bostad. I Nacka erbjuds nyanlända efter mottagande i kommunen en genomgångsbostad i högst två år.

Tillfälligt boende

Inom verksamheten ekonomiskt bistånd finns hushåll som av olika orsaker inte kan ordna och finansiera sitt eget boende. I denna grupp finns det exempel på barnfamiljer som hamnat i akut bostadsbrist och efter ansökan beviljats ekonomiskt bistånd i form av tillfälligt boende enligt socialtjänstlagen. För närvarande prognostiseras en ökning av antalet hushåll med barn som bedöms ansöka om och beviljas tillfälligt boende mot bakgrund av att de anvisats till Nacka som nyanlända och nu bott två år i genomgångsbostad och därför sägs upp från sina bostäder av kommunen. För att öka nyanländas möjligheter att hitta en egen bostad under etableringsperioden har kommunen i samverkan med civilsamhället startat bosökarstöd.

Trots att kommunens ansvar för flyktingmottagande inte omfattar anhöriga till kommunanvisade kan denna målgrupp i vissa fall beviljas tillfälligt boende. Det kan till exempel handla om familjeåterförening med minderåriga, tidigare ensamkommande barn eller familjeåterförening med nyanlända som tagits emot i kommunen. Bedömningen görs då utifrån ett barnperspektiv för att undvika en akut nödsituation och för att tillförsäkra att barn har någonstans att bo. Även om de anhöriga inte omfattas av bostättningslagen kan tillfälligt boende alltså i vissa fall komma att beviljas enligt socialtjänstlagen.

Ett arbete pågår också med att flytta hushåll i behov av tillfälligt boende från kostnadskrävande hotellösningar till kommunens bostadsbestånd.

Ensamkommande unga

Ensamkommande unga kan utifrån en individuell behovsbedömning få erbjudande om att bo i träningslägenheter som anskaffats av kommunen. Denna typ av bostadslösning är kostnadseffektiv och avsedd för ansvarstagande unga som bedöms vara mogna för ett mer självständigt boende. Under denna tid ska de boende söka egen bostad. Denna typ av boende är begränsad till ensamkommande unga upp till 21 år.

Behovet av bostäder för 2018

Behov av bostäder för nyanlända

Till och med augusti i år har Nacka tagit emot 164 nyanlända som anvisats av Migrationsverket. Dessa personer har matchats till lämplig bostad och hyr för närvarande en genomgångsbostad av kommunen. För innevarande år återstår att ta emot 86 nyanlända på anvisning som ska matchas mot lämplig bostad.

Behov av bostäder för ensamkommande unga

För gruppen ensamkommande unga har behovet av träningslägenheter ökat sedan förra behovsbedömningen gjordes. Bedömningen är att det under perioden september till december bedöms ytterligare 50 ungdomar redo att flytta till träningslägenhet.

Behov av bostäder för tillfälligt boende

Av de anvisade som avslutat sin etableringsperiod om två år har 25 personer fördelade på 5 hushåll beviljats tillfälligt boende under perioden januari till augusti 2018. Ytterligare 19 personer i 6 familjehushåll i denna målgrupp antas efter ansökan beviljas tillfälligt boende under 2018.

Som nämnt ovan pågår ett arbete för att minska antalet familjer i behov av tillfälligt boende på dyra hotellboenden genom att använda befintliga bostäder som är mindre kostnadskrävande och även mer lämpliga utifrån ett barnperspektiv. Hittills har 60 personer fördelat på 9 hushåll flyttat från hotell till kommunens egna bostäder i tillfälligt boende.

Kontraktstid

För hushåll som ingår i målgruppen nyanlända Nackabor med anvisning från Migrationsverket erbjuds genomgångsbostad under två år. För gruppen ensamkommande unga prognostiseras en genomsnittlig kontraktstid på tre år, vanligtvis från 18–21 år. För bostäder till målgruppen hushåll tillfälligt boende utifrån socialtjänstlagen prognostiseras den genomsnittliga kontraktstiden vara sex månader. Först under 2019 kan denna siffra

verifieras för målgruppen tidigare kommunanvisade som sagts upp från sina genomgångsbostäder när tillräckligt många hushåll har haft tillfälligt boende under tillräckligt lång tid för att mer rättvisande slutsatser kan dras. Uppföljning kommer göras även för övriga hushåll i denna målgrupp under kommande år.

Totalt behov av bostäder för personer år 2018

Det totala behovet av bostäder för nämndens målgrupper bedöms för 2018 vara för 536 personer. Detta motsvarar ingen betydande ändring i förhållande till den behovsbedömning som beslutades av nämnden i november 2017 och som låg till grund för planeringen av bostadsförsörjning för sociala ändamål inom kommunstyrelsen under året.

Figur 1) Antalet personer som flyttat till kommunens bostäder januari-augusti samt prognos över september – december 2018

Behov	Jan	Feb	Mar	April	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Summa
Genomgångsbostad nyanlända	6	12	14	41	45	28	15	15	14	22	26	24	262
Ensamkommande	4	4	8	4	2	2	7	2	29	14	7	0	83
Tillfälligt boende	0	10	0	10	14	37	17	11	27	22	22	21	191
Summa	10	26	22	55	61	67	39	28	70	58	55	45	536

Behov av bostäder 2019–2021

Vid behovsbedömningen för 2018 gjordes antagandet att den stora andelen barnfamiljer som togs emot 2016 skulle påverka behovet av bostäder för tillfälligt boende under 2018 för att sedan minska. En mindre ökning har skett under årets båda första tertial, men än så länge har relativt låga antal hushåll med barn lämnat sin genomgångsbostad varje månad. Under senare delen av hösten kommer antalet öka kraftigt, vilket sannolikt ger bättre underlag för prognosen. Kontraktperioden för dessa personer beskrivs i avsnittet ovan.

Antalet nyanlända i genomgångsbostad var som störst 2016. Antalet anvisade nyanlända per år har minskat sedan 2017 och beräknas fortsätta minska framöver.

Figur 2) Prognos över antal personer med behov av bostad år 2019 till 2021

Behovsbedömning	2019	2020	2021	Summa
Genomgångsbostad nyanlända	200	200	210	610
Ensamkommande	33	18	12	63
Tillfälliga kontrakt	150	130	120	400
Summa	383	348	342	1073

*Anvisningstal 2019: 180, 50 personer hör till 2018 års anvisningar

Behov av bostäder 2022–2030

I behovsbedömningen för åren 2022 till 2030 finns mycket stora osäkerheter i prognosen eftersom det till stor del beror på omvärldsfaktorer som idag är okända. Utifrån antalet

asylsökande som bedöms beviljas uppehållstillstånd, Sveriges flyktingkvot och troligt utfall av mottagandeutredningen, är bedömningen att arbets- och företagsnämndens behov av bostäder för sociala ändamål kommer att sjunka något i takt med att mottagandet av nyanlända och ensamkommande barn minskar.

Prognosen visar ett behov av bostäder för cirka 180 nyanlända, 5 ensamkommande unga och 100 personer i tillfälligt boende för 2022. Därefter beräknas behovet för tillfälligt boende och genomgångsbostäder för nyanlända ligga konstant medan behovet för ensamkommande bedöms minska något.

Figur 6) Prognos över antalet personer som behöver bostad 2022–2030

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Genomgångsbostad, nyanlända	180	180	180	180	180	180	180	180	180
Ensamkommande unga	5	4	3	2	2	2	2	2	2
Tillfälligt boende	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Summa	285	284	283	282	282	282	282	282	282

Ekonomiska konsekvenser

För att minska de ekonomiska konsekvenserna är det viktigt att de bostäder som anskaffas inte överskrider det antal kvadratmeter per person som de nyanlända kan betala i hyra utifrån de statliga ersättningar som de erhåller under etableringsperioden. På så sätt undviker kommunen att hyresnivån gör att individen behöver söka kompletterande försörjningsstöd. En annan viktig aspekt är att de bostäder som anskaffas är av den typ att det möjliggör för individen att erhålla bostadsersättning. Detta påverkar också antalet individer med kompletterande försörjningsstöd.

Ett arbete med att stötta nämndens målgrupper till eget boende är också av stor vikt för att de kontraktstider som antas i skrivelsen inte ska överskridas. Detta förutsätter i sin tur att det finns bostäder i Nacka som det är möjligt att hyra även om betalningsförmågan är begränsad.

Konsekvenser för barn

I genomförandeplaneringen bör vikt läggas vid att de bostäder som erbjuds möjliggör ett bra mottagande med fokus på integration och etablering ur ett barnperspektiv.

Bilaga

Ansvar och förutsättningar kring bostäder för sociala ändamål för arbets- och företagsnämnden.

Frida Plym Forshell
Arbetsmarknadsdirektör

Jenny Rivas
Etableringsutvecklare
Etableringsenheten